Európsky parlament
2019 – 2024

Výbor pre rybárstvo

2023/0353(NLE)

20.3.2024

STANOVISKO

Výboru pre rybárstvo

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci v mene Európskej únie
(COM(2023)0580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Predrag Fred Matić

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Kontext návrhu

Európska únia sa aktívne venuje riešeniu ochrany a udržateľného využívania morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci prostredníctvom Dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve známej ako „dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci“.

Príslušný postup sa začal v roku 2004. EÚ uskutočnila v rokoch 2016 až 2023 na základe poverenia Rady rokovania, ktoré viedli k prijatiu dohody o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci 19. júna 2023. EÚ podpísala túto kľúčovú dohodu 20. septembra 2023.

Dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci je zameraná na ochranu a udržateľné využívanie morskej biodiverzity v takmer dvoch tretinách svetových oceánov, a tým prispieva k zdravšiemu morskému prostrediu a zachovaniu dlhodobej ziskovosti odvetvia rybárstva. Riešia sa v nej morské genetické zdroje, spoločné využívanie prínosov, nástroje riadenia na základe oblastí, posudzovanie vplyvov na životné prostredie a budovanie kapacít.

Táto dohoda je pre EÚ treťou vykonávacou dohodou v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a dohovor modernizuje tak, aby zodpovedal vývoju v oblasti morskej biodiverzity od roku 1982. Podporuje Agendu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj, a najmä cieľ 14, a prispieva k cieľu globálneho rámca pre biodiverzitu, ktorým je ochrániť do roku 2030 30 % svetovej pôdy a oceánov. Okrem toho pomáha pri vykonávaní Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a Parížskej dohody, čím zdôrazňuje súčinnosť pri riešení globálnych výziev.

Obsah návrhu

Dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci rieši výzvy, ktoré predstavujú približne dve tretiny svetových oceánov v kolektívnom vlastníctve, nie však vo vlastníctve jednotlivých konkrétnych subjektov. Tento globálny spoločný statok sa chráni záväznými a dobrovoľnými opatreniami, pričom dôraz sa kladie na lepšiu spoluprácu a koordináciu medzi zainteresovanými stranami. Jej cieľom je bojovať proti strate biodiverzity, degradácii ekosystémov a vplyvom zmeny klímy na morské ekosystémy v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci. Rieši otázky, ako sú otepľovanie a odkysličovanie, okysľovanie, znečisťovanie (vrátane znečisťovania plastmi) a neudržateľné využívanie oceánov.

V tejto dohode sa ďalej zdôrazňuje presadzovanie globálneho vedeckého výskumu, zabezpečenie kompatibility s existujúcimi povinnosťami zainteresovaných strán a riešenie nerovností, najmä v prípade rozvojových krajín. Jej cieľom je zvýšiť spoluprácu medzi regionálnymi námornými organizáciami a regionálnymi organizáciami pre riadenie rybárstva.

Dohoda má tiež zosúladiť Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve so súčasnými otázkami a presadzovať udržateľné postupy v celosvetovom meradle.

Stanovisko spravodajcu

Spravodajca oceňuje včasné a účinné opatrenia, na ktorých sa dohodlo na piatom zasadnutí

medzivládnej konferencie. Zastáva názor, že medzinárodný právne záväzný nástroj predstavuje kľúčový krok vpred pri riešení zložitých výziev, ktorým čelia morské ekosystémy v celosvetovom meradle. Zdravé morské prostredie so zdravými populáciami rýb a bohatou biodiverzitou má zásadný význam pre zabezpečenie prosperujúcej budúcnosti rybárskych komunít.

Spravodajca víta rýchlu transpozíciu dohodnutých všeobecných povinností stanovených v dohode, ktorými sa zabezpečí účinné vykonávanie opatrení na podporu súdržnosti a koordinácie bez toho, aby sa oslabili existujúce nástroje, rámce alebo práca globálnych, regionálnych, subregionálnych a odvetvových orgánov. Tento záväzok týkajúci sa zosúladenia a spolupráce je nevyhnutný pre úspech dohody a jej hlavného cieľa, ktorým je chrániť a udržateľne využívať morskú biodiverzitu v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci.

Napokon, spravodajca podporuje dohodu v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a schvaľuje jej rýchle prijatie, pričom zdôrazňuje význam spolupráce pri ochrane zdravia a odolnosti morských ekosystémov v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci.

******

Výbor pre rybárstvo vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor odporučil schválenie návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci v mene Európskej únie.

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE

Spravodajca na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že informácie mu neposkytol žiadny subjekt ani osoba, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Dohoda v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci
Referenčné čísla	2023/0353(NLE)
Gestorský výbor	ENVI
Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko dátum vymenovania	Predrag Fred Matić 13.12.2023
Prerokovanie vo výbore	7.12.2023 19.2.2024
Dátum prijatia	20.3.2024
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 20 –: 1 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Anja Haga, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella, Emma Wiesner, Theodoros Zagorakis
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Catherine Chabaud, Ska Keller, Grace O'Sullivan
Náhradníci (článok 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Karolin Braunsberger-Reinhold, Henk Jan Ormel

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

20	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Anja Haga, Francisco José Millán Mon, Henk Jan Ormel, Theodoros Zagorakis
Renew	Catherine Chabaud, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Ska Keller, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

1	-
ID	France Jamet

1	0
ID	Rosanna Conte

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania